

Sygn. akt

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2014r.

**Sąd Rejonowy w Świeciu – VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Tucholi
w składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Joanna Jucewicz

Sędziowie/Ławnicy: ---

Protokolant: st. sekr. sądowy Renata Sontowska

przy udziale oskarżyciela: Jarosława Jeleńskiego

po rozpoznaniu w sprawie M L

oskarżonego o czyn z art. 107 § 4 kks

w przedmiocie zawieszenia postępowania i skierowania zapytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego

postanowił:

1. na podstawie art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r., Nr 78, poz. 483 ze zm.) i art. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.) zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym :

czy przepisy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych (Dz. U. nr 201 poz. 1540 ze zm.) zostały uchwalone w sposób naruszający wymagania, dotyczące procesu legislacyjnego, wynikające z prawa unijnego, związane z zachowaniem obowiązku notyfikacji przepisów technicznych Komisji Europejskiej, a zatem czy są zgodne z art. 2 w zakresie obowiązującej zasady poprawnej legislacji i z art. 7 w związku z art. 9 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

2. na podstawie art. 22 § 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks zawiesić postępowanie w sprawie do czasu udzielenia odpowiedzi przez Trybunał Konstytucyjny.

Uzasadnienie:

I. Stan faktyczny:

Przedstawione przez Sąd Rejonowy w Świeciu VII Zamiejscowy Wydział Karny w Tucholi pytanie prawne wyłoniło się w następującym stanie faktycznym: Urząd Celny w B wniósł do Sądu Rejonowego w Świeciu VII Zamiejscowy Wydział Karny w Tucholi akt oskarżenia przeciwko M L , zarzucając mu popełnienie wykroczenia skarbowego z art. 107 § 4 kks, polegającego na tym, że prowadził w dniach od lipca 2013r. do dnia grudnia 2013r. w D przy w B przy ul. , pow. , gry hazardowe na automatach o nazwie D nr , A nr , i urządzeniu komputerowym z grami hazardowymi bez oznaczeń numerowych, podłączonych do sieci prądu elektrycznego i udostępnionych grającym, wbrew przepisom art. 2 ust. 3-5 i art. 6 ust. 1 w zw. z art. 3 Ustawy o grach hazardowych z dnia 19 listopada 2009r.

Rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy w Świeciu VII Zamiejscowy Wydział Karny w Tucholi powziął wątpliwość, czy uchwalenie Ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z dnia 30 listopada 2009 r. Nr 201, poz. 1540 ze zm.) w zakresie, w jakim zawiera ona przepisy techniczne w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2006 r., w szczególności przepisu art. 14 tej ustawy, z naruszeniem obowiązku notyfikacji wynikającego z tej dyrektywy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z dnia 31 grudnia 2002 r.) jest zgodne z art. 2, art. 7 i art. 9 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, z uwagi na naruszenie konstytucyjnego trybu ustawodawczego.

II. Udzielona odpowiedź na to pytanie może mieć kluczowy wpływ na rozstrzygnięcie toczącej się przed tut. Sądem sprawy. Jeśli Trybunał dojdzie do wniosku, że z uwagi na wadliwość trybu uchwalenia Ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych jej przepisy (lub choćby ta ich część, która dotyczy zasad urządzania gier na automatach) są niekonstytucyjne, zostaną one wyeliminowane z porządku prawnego, najprawdopodobniej ze skutkiem *ex tunc*. Znamiona przestępstwa z art. 107 § 4 k.k. s. zarzuconego oskarżonemu nie będą wówczas; skoro bowiem przepis ten penalizuje "urządzanie gier na automacie wbrew przepisom ustawy", a wspomniana "ustawa" nie będzie mogła być stosowana, przepis utraci

swą normatywną treść. W takiej sytuacji jedynym możliwym rozstrzygnięciem sprawy będzie uniewinnienie oskarżonego, bez potrzeby rozważania jakichkolwiek innych okoliczności zarzuconych mu czynu.

Natomiast jeśli Trybunał Konstytucyjny dojdzie do przekonania, że tryb uchwalenia Ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych był prawidłowy, albo że stwierdzone uchybienia proceduralne nie są na tyle istotne, by uzasadniały stwierdzenie niekonstytucyjności przepisów tej ustawy, ewentualnie - Trybunał Konstytucyjny określi inny termin utraty mocy obowiązującej przez kwestionowane przepisy- to rzeczą Sądu będzie dalsze merytoryczne rozpoznanie sprawy i wydanie adekwatnego rozstrzygnięcia, którym może, ale nie musi być uniewinnienie oskarżonego . Wtedy zasadne będzie sprawdzenie wszystkich okoliczności sprawy odnośnie zawinionego postępowania oskarżonego.

III. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Trzecia Izba) w sprawie Fortuna sp. z o.o., Grand sp. z o.o. i Forta sp. z o.o. przeciwko Dyrektorowi Izby Celnej w Gdyni z dnia 19 lipca 2012 r., wydanym w połączonych sprawach pod sygnaturami C-213/11, C-214/11 i C-217/11:

Artykuł 1 pkt 11 dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasady dotyczące usług społeczeństwa informacyjnego, ostatnio zmienionej dyrektywą Rady 2006/96/WE z dnia 20 listopada 2006 r., należy interpretować w ten sposób, że przepisy krajowe tego rodzaju jak przepisy ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, które mogą powodować ograniczenie, a nawet stopniowe uniemożliwienie prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych poza kasynami i salonami gry, stanowią potencjalnie „przepisy techniczne” w rozumieniu tego przepisu, w związku z czym ich projekt powinien zostać przekazany Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 akapit pierwszy wskazanej dyrektywy, w wypadku ustalenia, iż przepisy te wprowadzają warunki mogące mieć istotny wpływ na właściwości lub sprzedaż produktów. Dokonanie tego ustalenia należy do sądu krajowego.

Z kolei w myśl tezy, zawartej w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2013 r. (sygn. I KZP 15/2013): *Naruszenie wynikającego z dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2006 r. (Dz.U.L. 363, s. 81) obowiązku notyfikacji*

przepisów technicznych ma charakter naruszenia trybu ustawodawczego, którego konstytucyjność może być badana wyłącznie w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym. Jeżeli w konkretnym postępowaniu sąd dochodzi do wniosku, że doszło do takiej wadliwości trybu ustawodawczego, może nie stosować tych przepisów tylko w ten sposób, że zawiesi prowadzone postępowanie, w którym miałyby one zostać zastosowane i skieruje stosowne pytanie prawne do Trybunału Konstytucyjnego. Jednak do czasu zainicjowania tej kontroli lub podjęcia przez Trybunał Konstytucyjny stosownego rozstrzygnięcia, brak jest podstaw do odmowy stosowania przepisów ustawy o grach hazardowych, w tym jej art. 6 ust. 1 i art. 14 ust. 1.

Sąd Rejonowy w Świeciu VII Wydział Zamiejscowy w Tucholi podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w cytowanym wyżej orzeczeniu.

Zgodnie z normą art. 8 ust 1 dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998r., ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych z zastrzeżeniem art. 10 Państwa Członkowskie niezwłocznie przekażą Komisji wszelkie projekty przepisów technicznych, z wyjątkiem tych, które w pełni stanowią transpozycję normy międzynarodowej lub europejskiej, w którym to przypadku wystarczająca będzie informacja dotycząca odpowiedniej normy. Przekażą Komisji także podstawę prawną konieczną do przyjęcia uregulowań technicznych, jeżeli nie zostały one wyraźnie ujęte w projekcie. Z kolei w myśl przepisu art. 9 ust 1 cyt. dyrektywy Państwa Członkowskie odroczą przyjęcie projektu przepisów technicznych o trzy miesiące począwszy od daty otrzymania przez Komisję komunikatu określonego w art. 8 ust. 1.

Nie ulega wątpliwości, że RP, jako Państwo Członkowskie nie dokonała obowiązków wynikających z cyt. wyżej dyrektywy.

Uzasadnienie zarzutów niezgodności z Konstytucją RP.

Sąd Rejonowy w Świeciu VII Wydział Zamiejscowy w Tucholi podziela wyrażony przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 maja 2005 r. sygn. akt K 18/04 pogląd o nadrzędności Konstytucji RP w stosunku do całego porządku prawnego, w obszarze suwerenności Rzeczypospolitej Polskiej. TK stwierdził, że nadrzędność ta przejawia się w kilku płaszczyznach:

Po pierwsze, proces integracji europejskiej związany z przekazywaniem kompetencji w niektórych sprawach organom wspólnotowym (inijnym) ma oparcie w samej Konstytucji

Rzeczypospolitej Polskiej. Mechanizm przystąpienia Rzeczypospolitej do Unii Europejskiej znajduje wyraźną podstawę prawną w regulacjach konstytucyjnych. Jego ważność i skuteczność uzależniona jest od spełnienia konstytucyjnych elementów procedury integracyjnej, w tym również – procedury przekazywania kompetencji.

Po drugie, nadrzędność Konstytucji znajduje potwierdzenie w konstytucyjnie określonym mechanizmie kontroli konstytucyjności Traktatu akcesyjnego oraz aktów stanowiących jego integralne składniki. Mechanizm ten został oparty na tych samych zasadach, na jakich Trybunał Konstytucyjny orzekać może o zgodności z Konstytucją ratyfikowanych umów międzynarodowych. W takiej sytuacji przedmiotem kontroli stają się także, jakkolwiek pośrednio, inne akty prawa pierwotnego Wspólnot i Unii Europejskiej stanowiące załączniki do Traktatu akcesyjnego.

Po trzecie, przepisy (normy) Konstytucji jako aktu nadrzędnego i stanowiącego wyraz suwerennej woli narodu nie mogą utracić mocy obowiązującej bądź ulec zmianie przez sam fakt powstania nieusuwalnej sprzeczności pomiędzy określonymi przepisami (aktami wspólnotowymi a Konstytucją). W takiej sytuacji suwerenny polski ustrojodawca konstytucyjny zachowuje prawo samodzielnego zdecydowania o sposobie rozwiązania tej sprzeczności, w tym również o celowości ewentualnej zmiany samej Konstytucji.

W ocenie Sądu, mając na uwadze powyższy pogląd, to na gruncie Konstytucji RP konieczne jest znalezienie odpowiedzi, czy brak zachowania obowiązków notyfikacyjnych wpływa na kwestię obowiązywania nienotyfikowanych norm w polskim porządku prawnym.

Wskazany przez Sąd wzorzec kontroli konstytucyjności /tj. nakaz poprawnej (należytej) legislacji/, jest jednym z elementów generalnej zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji. Należyta legislacja musi zdaniem Sądu obejmować zachowanie należytej procedury legislacyjnej, określonej zarówno w Konstytucji – tj. w art. 118-123 - jak i w ratyfikowanych umowach międzynarodowych . Skoro ustawodawca zobowiązał się do zachowania procedury, określonej w art. 8 ust 1 dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r., ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych, to naruszenie tego obowiązku skutkuje naruszeniem konstytucyjnej zasady należytej legislacji.

Jeżeli zgodnie z treścią art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego (art. 9 Konstytucji), to wysnuć z tego można, że działanie polegające na

zaniechaniu wykonania obowiązku, wynikającego zarówno z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, jak i wyżej cytowanej dyrektywy, jest sprzeczne z powołanymi wyżej normami konstytucyjnymi.

Powyższe wątpliwości uzasadniają zwrócenie się w myśl art. 193 Konstytucji i art. 3 Ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z pytaniem prawnym, sformułowanym w sentencji postanowienia. Od odpowiedzi na to pytanie zależy wynik postępowania w niniejszej sprawie, w związku z czym zasadne jest zawieszenie postępowania do czasu udzielenia odpowiedzi przez Trybunał Konstytucyjny. Przyjąć należy, że wątpliwości co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, powodujące zwrócenie się przez Sąd z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego, i związany z tym okres oczekiwania na odpowiedź Trybunału, stanowią długotrwałą przeszkodę, uniemożliwiającą prowadzenie postępowania w rozumieniu art. 22 § 1 kpk, który poprzez art. 113 § 1 kks znajduje zastosowanie w niniejszym postępowaniu (tak Jan Grajewski, Komentarz aktualizowany do art. 22 Kodeksu postępowania karnego [w:] Paprzycki Lech Krzysztof (red.), Grajewski Jan, Steinborn Sławomir, *Komentarz aktualizowany do art. 1-424 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U.97.89.555)*, LEX/el., 2014),

Wobec powyższego Sąd, postanawiając zwrócić się z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego, uznał za zasadne na podstawie art. 22 § 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks zawiesić postępowania do czasu udzielenia odpowiedzi przez Trybunał.

Na oryginale właściwy-wa podpis-sy
Za zgodność

Tuchała, dnia 8.02.2018 r.

Sekretarz Sądu
Pierwszy sekretarz sądowy

Renata Gontowska